

Høringsinnspill fra Pensjonistforbundet om representantforslag 145 S (2024–2025)

Pensjonistforbundet og SAKO avgir felles høringsuttalelse. I SAKO-samarbeidet deltar Pensjonistforbundet, Telepensjonistenes Landsforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Statens Vegvesens Pensjonistforbund, Postens Pensjonistforbund, Fagforbundet, Styrke og LO-Stats pensjonistutvalg. Til sammen representerer vi over 270 000 medlemmer.

Pensjonistforbundet er landets største interesseorganisasjon for alders- og uførepensjonister. Vårt mål er blant annet å sikre en trygg og god alderdom, med god tilgang til helsefremmende tiltak som forebygger sykdom og styrker livskvaliteten.

Heis er avgjørende for at flere kan bo trygt hjemme

Pensjonistforbundet krever en gjeninnføring og styrking av heistilskuddet fra Husbanken. Å gjøre boligblokker tilgjengelige gjennom heisinstallasjon er et svært viktig tiltak for å gi eldre med funksjonsnedsettelse mulighet til å leve selvstendige og trygge liv. Dette samsvarer tydelig med intensjonene i regjeringens Bo trygt hjemme-reform, og det bredt forankrede politiske målet om at flere skal kunne bo hjemme lengst mulig.

Mange eldre bor i blokker uten heis. Det begrenser muligheten til å delta aktivt i samfunnet og medfører økt risiko for isolasjon, dårligere helse og tidlig behov for institusjonsplass. Erfaringene fra tidligere viser at heistilskuddet fra Husbanken var et effektivt virkemiddel: Fra 2008 til 2022 fikk 4 600 boliger etterinstallert heis gjennom ordningen. Dette viser tydelig at behovet er stort og at ordningen har hatt god effekt.

Det siste året med heistilskudd (2022) ble det søkt om 117 millioner kroner i støtte, men bare 45 millioner ble bevilget. Det betyr at under 40 % av etterspurt støtte ble innvilget. Derfor mener Pensjonistforbundet at heistilskuddet må gjeninnføres på statsbudsjettet fra 2026, og tilskuddspotten bør økes tilsvarende for å møte behovet.

Det blir et stadig flere eldre i befolkningen, og vi lever lenger. Heistilskudd er en varig investering, som vil være til hjelp over mange år. Den gjør eksisterende boliger tilgjengelige, sikrer sosial rettferdighet i boligmarkedet og er en økonomisk og miljømessig bærekraftig løsning sammenlignet med nybygging. Uten heistilskudd risikerer vi at mange eldre med funksjonsnedsettelse blir tvunget til å flytte eller opplever redusert livskvalitet. En finsk Sitra-rapport fant at eldre i blokker med heis blir boende hjemme i gjennomsnitt 5–7 år lenger enn i blokker uten heis.¹

Dette stiller samfunnet overfor viktige utfordringer når det gjelder helse, omsorg, boligbehov og samfunnsdeltakelse. For 2022 var tilskudd per heis var 1,9 millioner kroner. Ett års kostnad for drift

¹Sitra/Uudenmaan liitto. (2017). *Hyvän asumisen työkalupakki – hankkeen loppuraportti*. Uudenmaan liiton julkaisu, <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2021/11/Hyvan-asumisen-tyokalupakki-hankkeen-loppuraportti.pdf>

av én sykehjemsplass er på om lag 1,7 mill. kr (SSB). Drøyt 10 prosent av personer 80 år og eldre har institusjonsplass.

Ifølge en analyse fra Oxford Research for Husbanken vil selv en liten reduksjon i blokkbeboernes behov for oppfølging, som følge av heis til egen bolig, "... kunne gi betydelige besparelser for det offentlige vil gi samfunnsøkonomisk gevinst", og; "Kommunene kan potensielt spare store midler på at det etterinstalleres heis i boliger med mange eldre."²

Pensjonistforbundets tilbakemelding på forslagene:

Forslag 1: Pensjonistforbundet støtter forslaget om å gjeninnføre og styrke Husbankens heistilskudd i statsbudsjettet for 2026. Dette er nødvendig for å nå målene i Bo trygt hjemme-reformen og sikre tilgjengelige boliger for eldre og personer med funksjonsnedsettelser.

Forslag 2: Pensjonistforbundet støtter forslaget om å utrede økonomiske virkemidler og lovkrav som sikrer at alle boligblokker med tre etasjer eller mer får installert heis innen 2035. Dette vil gi nødvendig forutsigbarhet og bidra til at eksisterende boligmasse blir aldersvennlig for framtidens behov.

Vennlig hilsen
Pensjonistforbundet

Jan Davidsen
Forbundsleder

Merete J. Orholm
Leder fag og politikk

² Oxford Research. (2017). Videre analyser av samfunnsøkonomisk nytte av tilskudd til etterinstallering av heis. Husbanken, <https://biblioteket.husbanken.no/arkiv/dok/Komp/Videre%20analyser%20av%20samfunnsokonomisk%20nytte%20av%20tilskudd%20til%20eterinstallering%20av%20heis.pdf>